

REMISSVAR

Justitiedepartementet

Kammarkollegiets remissvar över betänkandet Koordinatbestämda fastighetsgränser (SOU 2025:80)

Er referens: Ju2025/01509

Sammanfattning

Kammarkollegiet har inget att invända mot förslagen i betänkandet, men vill tillägga följande.

Skadestånd

Fördelning mellan Lantmäteriet och Kammarkollegiet beträffande anspråk på skadestånd

Kammarkollegiet handlägger anspråk på ersättning med stöd av 18 kap. 4, 4 a §§, 19 kap. 37, 38 §§ jordabalken, 19 kap. 5 § fastighetsbildningslagen (1970:988) och 3 kap. 1, 2 samt 4 §§ skadeståndslagen (1972:207) vid handläggning av eller beslut i inskrivningsärende enligt jordabalken eller vid utfärdande av pantbrev eller annat bevis på grundval av innehållet i fastighetsregistrets inskrivningsdel, om anspråket grundas på ett påstående om fel eller försummelse eller en överträdelse av den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.¹

Lantmäteriet handlägger andra anspråk än ovannämnda om kravet avser en skada som har inträffat inom myndighetens verksamhetsområde.² I andra fall handläggs sådana anspråk av Justitiekanslern.³

¹ Se 4 § första punkten förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten.

² Se 5 § nyss nämnda förordning och bilagan till förordningen.

³ Se 5 § samma förordning.

REMISSVAR

Ansvarsfördelningen mellan myndigheterna kan sammanfattas som att Kammarkollegiet handlägger anspråk på ersättning som grundas på tekniskt fel eller rättelse och anspråk som grundas på fel eller försummelse vid handläggning eller beslut i ett inskrivningsärende. Lantmäteriet handlägger övriga anspråk om anspråket avser en skada som har inträffat inom myndighetens verksamhetsområde. Är varken Kammarkollegiet eller Lantmäteriet behörig ska Justitiekanslern pröva kravet.

De föreslagna nya föreskrifterna om skadestånd, avsnitt 21 i betänkandet Utredningen föreslår att Lantmäteriet prövar anspråk på ersättning för sakskada eller ren förmögenhetsskada genom användning av en felaktig uppgift i inskrivningsregistrets allmänna del.⁴ Detta stämmer överens med den nyss nämnda fördelningen av skadeståndsanspråk mellan Kammarkollegiet och Lantmäteriet.

Utredningen konstaterar att statens skadeståndsansvar, efter en tidigare lagändring sedan den 25 maj 2008 av förbiseende inte längre omfattar skada till följd av ett beslut om rättelse av en uppenbart felaktig uppgift som beror på ett tekniskt fel i fastighetsregistrets allmänna del (se s. 153 f. och 392 i betänkandet). Utredningen har föreslagit att felet läks genom en ny bestämmelse i 19 kap. 8 § fastighetsbildningslagen. Kammarkollegiet vill i det avseendet framhålla att 4 § första punkten tredje strecksatsen i handlägningsförfordningen då bör ändras från ”19 kap. 5 fastighetsbildningslagen” till ”19 kap. 5 och 8 §§ fastighetsbildningslagen”. Om en sådan följdändring inte görs torde handläggningen av anspråk på skadestånd som grundas på ett beslut om rättelse av en uppenbart felaktig uppgift som beror på ett tekniskt fel i fastighetsregistrets allmänna del komma att handläggas av Lantmäteriet i stället för, som före den 25 maj 2008, av Kammarkollegiet.

Rättelse

Kammarkollegiets uppgifter beträffande rättelse

Lantmäteriet ska bereda Kammarkollegiet möjlighet att yttra sig innan rättelse i fastighetsregistrets inskrivningsdel sker, om det inte är uppenbart obehövligt.⁵

Lantmäteriet ska även bereda Kammarkollegiet möjlighet att yttra sig om myndigheten rättar en uppenbar oriktighet som beror på ett tekniskt fel.⁶ Däremot

⁴ Se förslaget till ny bestämmelse i 19 kap. 6 § fastighetsbildningslagen och 4 a § handlägningsförfordningen.

⁵ Se 19 kap. 24 § jordabalken med hänvisningar.

⁶ Se 19 kap. 4 § fjärde stycket fastighetsbildningslagen.

REMISSVAR

finns ingen skyldighet att bereda Kammarkollegiet tillfälle att yttra sig beträffande övriga oriktigheter i fastighetsregistrets allmänna del.⁷

De föreslagna bestämmelserna om rättelse; avsnitt 20 i betänkandet

Förslaget innebär att Kammarkollegiet ska yttra sig även i fall när Lantmäteriet överväger att rätta en felaktig uppgift som avser en koordinatbestämd fastighet (se den föreslagna 19 kap. 4 § fastighetsbildningslagen). Utifrån nuvarande reglering förefaller det rimligt.

Detta remissvar har beslutats av enhetschefen Nathalie Stenmark. Föredragande har varit advokatfiskalen Ingemar Carlsson. Beslutet har godkänts digitalt och saknar därför underskrift.

⁷ Jfr 19 kap. 5 § fastighetsbildningslagen.